

Toplantı : 17 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 823

19.3.1969 Tarihli ve 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 81 nci Maddesinin İki Numaralı Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 1/110; C. Senatosu : 1/568)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 68)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1477*

12 . 6 . 1978

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 8 . 6 . 1978 tarihli 156 ncı Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 19 . 3 . 1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 81 nci maddesinin iki numaralı bendinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu tasarı 16 . 3 . 1978 tarihinde Başkanlıkça Adalet Komisyonuna havale edilmiş ve Genel Kurulun 8 . 6 . 1978 tarihli 156 ncı Birleşiminde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 68)

TC

*Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 101-190/01628*

7 3 . 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 28.2.1978 tarihinde kararlaştırılan «19.3.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 81 nci maddesinin iki numaralı bendinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

*Bülent Ecevit
Başbakan*

G E R E K Ç E

19 Mart 1969 gün ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun, Baro Genel Kurulunun görevlerine ilişkin 81 nci maddesinin (2) sayılı bendinde yer alan, «Levhada yazılı avukatlardan alınacak giriş keseneği ile yıllık keseneğin miktarını ve bunların ödeneceği tarihleri belirtmek» hükmünü, Anayasa Mahkemesinin 3 Şubat 1977 gün ve 1976/54-1977/8 sayılı kararıyla iptal edilmiştir. Bu karar, Resmi Gazetenin 8 Mayıs 1977 gün ve 15931 nci sayısında yayımlanmış olup Anayasanın değişik 152 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca tanınan süre nedeniyle yayımlandığı günden başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girecektir.

Baroların ve dolaylı olarak Türkiye Barolar Birliğinin tek gelir kaynağını oluşturan keseneklere ilişkin kanun hükmününün 8 Mayıs 1978 günü yürürlükten kalkması ile barolarla Türkiye Barolar Birliği görevlerini yapamayacak bir duruma düşebileceklerinden bu tasarı, barolarla Türkiye Barolar Birliğinin görüşleri de alınmak suretiyle hazırlanmış bulunmaktadır.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararında belirtilen ilkeler gözönünde bulundurularak düzenlenen tasarıda, keyfi ve değişik uygulamaları önlemek için keseneklerin sınırları belirtilmiş ve giriş keseneklerinin saptanmasında adaylar arasında ayırım yapılmaması öngörülmüştür.

Tasarıda, belli bir miktar yerine keseneklerin öngörülen sınırları içinde barolarca saptanmasına olanak veren bir düzenlemeye yer verilmiştir. Böylece, kesenek miktarının saptanmasında üye sayısı, çalışma koşulları, ekonomik ve coğrafi durumlar gözönünde bulundurulmak suretiyle barolara belli sınırlar içinde hareket olanağı sağlanmış bulunmaktadır.

Tasarıda alt üst sınırları belirtilen miktarlar, bugünün ekonomik koşulları ile baroların harcamaları ve yükümlülükleri gözönünde bulundurularak saptanmıştır. Bu konuda, kısa bir süre sonra yeni bir kanun değişikliğine gidilmesi zorunluluğunun doğurabileceği sakıncalar da dikkate alınmıştır.

Tasarının 1 nci maddesi düzenlemenin esasını, 2 ve 3 ncü maddeler yürürlük hükümlerini kapsamaktadır.

CUMHURİYET SENATOSU
GENEL SEKRETERLİĞİ

Kanunlar Müdürlüğü

13 . 6 . 1978

TASARI VEYA TEKLİFİN

Sıra Sayısı

ÖZETİ

M. M. C. S.

68 823 19 . 3 . 1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 81 nci Maddesinin İki Numaralı Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı.

MİLLET MECLİSİNDE KALDIĞI SÜRE : 84 gün.

CUMHURİYET SENATOSUNDA KALACAĞI SÜRE : 84 gün.

SÜRENİN BİTİŞ TARİHİ : 3 Eylül 1978

TASARI VEYA TEKLİFİN HAVALE EDİLDİĞİ
KOMİSYONLAR, TANINAN SÜRE (Gün)

1. Anayasa ve Adalet Kom. : 10 gün.

Gündeme : 27 . 9 . 1978.

Anayasa Adalet Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/568
Karar No. : 45

27 . 9 . 1978

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 8 Haziran 1978 tarihli 156 ncı Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen 19 Mart 1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 81 nci Maddesinin İki Numaralı Bendinin Değiştirilmesi Hakkında kanun tasarısı Millet Meclisi Başkanlığının 12 Haziran 1968 tarihli ve 1477 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmiştir. Cumhuriyet Senatosu Başkanlığınca da Komisyonumuza havale edilen tasarı Komisyonumuzun 27 Eylül 1978 tarihli toplantısında Adalet Bakanlığı temsilcisi ve Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreteri hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere edilmiştir.

19 Mart 1969 gün ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun Barolar ve Türkiye Barolar Birliğinin gelir kaynaklarını oluşturan keseneklerle ilgili 81 nci maddesinin (2) numaralı bendi Anayasa Mahkemesinin 3 Şubat 1977 gün ve Esas 1976/54; Karar 1977/8 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Anılan bent ile «...Lehvada yazılı avukatlardan alınacak giriş keseneği ile yıllık keseneğin miktarı ve bunların ödeneceği tarihleri belirtmek» hükmü getirilmiş, her iki keseneğin alt ve üst sınırları belirlenmiştir.

Anayasa Mahkemesi; anılan kararı ile, «...Her iki keseneğin miktarını, bunların matrah ve oranlarını tarih, tahakkuk ve tahsil yöntemlerini göstermemiş yalnızca yıllık keseneği ödemeyenlerin adlarının baro levhasından silineceğini belirtmiştir. Buna karşılık itiraz konusu kural, giriş ve yıllık keseneklerinin miktarı ile ödeneceği günlerin saptanmasını baro genel kurullarına bırakmıştır. Oysa, tarih ve tahakkuktan tahsile değin bir mali yükümlüğün yöntemleri ve miktarı ancak yasalarla belirlenir. Anayasanın 61 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki «Kanunla konulur» deyiminin amacı ve içeriği budur, barolara mali yükümlülük konusunda sınırları belirsiz yetkiler tanınması, Anayasa koyucunun gerçek amacını aşan ve kitmi sakıncaların doğmasına yol açan bir sonucu oluşturur.

Bütün bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere, 1136 sayılı Yasanın 81 nci maddesinin 2 sayılı bendinin Anayasanın 61 nci maddesine aykırı olduğu açıktır. Bu nedenle itiraz konusu kararın iptali gerekir.» demek suretiyle sözü edilen bendi iptal etmiştir. İptal kararını da, bu kararın Resmi Gazetede yayınlanmasından başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmesini uygun görmüştür.

Karar, 8 Mayıs 1977 günlü 15931 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Anayasa Mahkemesinin kararı da 8 Mayıs 1978 gününde yürürlüğe girmiştir.

Tasarı ile, meydana gelen boşluğun doldurulması amaçlanmıştır.

Komisyonumuz; tasarı için Hükümet tarafından hazırlanan gerekçeyi Anayasa Mahkemesinin anılan kararında iptal için ileri sürülen sakıncaları giderici nitelikte görmüştür.

Komisyonumuz; bundan sonra tasarının tümü üzerindeki görüşmeleri bitirerek maddelere geçilmesini kararlaştırmış ve Millet Meclisince 3 madde halinde kabul olunan tasarı metnini oybirliğiyle kabul etmiştir.

İşbu raporumuz Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun olurlarına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Tokat	Manisa	Samsun
Zihni Betil	M. Fahri Dayı	Şaban Demirdağ
Bursa	C. Bşk. S. Üye	Çankırı
Şeref Kayalar	Safa Reisoğlu	Gürhan Titrek
Toplantıda bulunamadı		Toplantıda bulunamadı
Hatay	İstanbul	İzmir
Mustafa Deliveli	Ali Oğuz	Kâmrân Erkmenoğlu
Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı	
Niğde	Sivas	Tabii Üye
Ergun Özkan	Muhittin Taylan	Mucip Ataklı
Toplantıda bulunamadı		
Tabii Üye	Tekirdağ	Uşak
Ahmet Yıldız	Hayri Mumcuoğlu	Ahmet Tahtakılıç
Toplantıda bulunamadı		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

19 . 3 . 1969 Tarihli ve 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 81 nci Maddesinin İki Numaralı Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 81 nci maddesinin (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

Madde 81. —

«2. Levhaya yazılacak avukat adaylarının giriş keseneğini, adaylar arasında ayırım yapılmaksızın, en az bin, en çok üçbin; levhada yazılı avukatların yıllık keseneğini en az altıyüz, en çok binsekizyüz lira arasında tespit etmek ve bunların ödeneceği tarihleri belirtmek.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLET MECLİSİNİNİ KABUL ETTİĞİ METİN

19 . 3 . 1969 Tarihli ve 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 81 nci Maddesinin İki Numaralı Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 81 nci maddesinin (2) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

«2. Levhaya yazılacak avukat adaylarının giriş keseneğini, adaylar arasında ayırım yapılmaksızın, en az bin, en çok üçbin; levhada yazılı avukatların yıllık keseneğini en az altıyüz, en çok binsekizyüz lira arasında tespit etmek ve bunların ödeneceği tarihleri belirtmek.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

19 . 3 . 1969 Tarihli ve 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 81 nci Maddesinin İki Numaralı Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Komisyonumuzca Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Komisyonumuzca Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Komisyonumuzca Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

